

Őszintén megvallom, hogy e két apróságban bizonyos érzélatosság rejlik.

A mi kedves madarászatunk újabb időben mintha valami tudományos mázolatú «jurnalizmusra» hajlanék. Tömegesen ismétlődnek azok a «megfigyelések», amelyekben semmi a lényeges: s ha a mi bogarász barátaink egyszer belefognának, hogy p. o. minden bogárka futkosását-röpkédést úgy számon tartanák és hírül adnák, a mint ez a madarásznoknál divik: akkor ez hova vezetne? A ki ornitológiai adatok rendezésével, rostálásával és komoly földolgozásával foglalkozik, az megérzi az életidőnek valóságos pazarlását, a midőn azt az ornito-zsurnalisztikai «adatpolyvát» kénytelen végig túrni, a nélkül, hogy csak egy szemet is találja.

Hiszen az apróságokat is érvényesíteni kell: de legyen valami mag is bennök.

És végre is, egész sorai vannak az életnyilvánulásoknak, a melyeket még senkisésem tárgyalt és a melyek épen azért fontosak, a legtömörebb formában adhatók, tartalmas voltuknál fogva feldolgozásra is alkalmasok.

Az természetes, hogy ez a kis maró függelék csak pro domo van írva és mondva, emel-fogva Szent István birodalmának határait tiszteletben tartani szoros kötelessége.

Az urali bagoly (*Syrnium uralense* Pall.)

Közli: CZYŃK EDE.

A baglyok nemével már régtől fogva előszere-tettel foglalkozom. Nem mintha abban Athéne kedvelt madarait tisztelném, hanem mert az ő jövés-menésök, melyet az éj fátyla takar, igen tetszett s mert azok megfigyelése épen ezen életmódjuknál fogva igen meg van nehezítve. Lett légyen az nappali, vagy füles bagoly, vagy a kuvikoknak sajátzerű fajtája, az nekem mind egyformán érdekes volt és felhasználtam minden egyes alkalmat, hogy azokat közelebről megismerjem s erre vonatkozó megfigyeléseimet öregbítsem. Magától értetődik, hogy a közönséges és gyakran előforduló fajokra nézve köny-

szek geszte, daß diesen beiden Kleinigkeiten eine gewisse Tendenz innewohnt.

Unsere geliebte Ornithologie inclinirt, wie mir scheint in neuester Zeit vielfach auf eine Art von wissenschaftlich angestrichenem «Journalismus». Es wiederholen sich massenhaft «Beobachtungen», worin absolut nichts Wesentliches enthalten ist, und wollten unsere Freunde von der Entomologie z. B. ebenso genau und sofort Bericht erstatten über das Hin- und Herlaufen und Fliegen eines jeden Käferleins, wie es im Reiche der Ornithologie gebräuchlich: wo sollte das hinführen? Wer sich mit dem Sichten und ernstern Bearbeiten von ornithologischen Daten befaßt, der fühlt es, wie manche Lebensstunde er vergeuden muß, um sich durch die ornitho-journalistische «Datenpreu» durchzuarbeiten und am Ende nichts Wesentliches zu finden.

«Daten» und «Notizen» sind ja auch am Plage, sie sollten aber doch auch einen Kern haben.

Und dann gibt es eine ganze Reihe von ebenso interessanten als wichtigen Lebenserscheinungen, welche noch gar nicht berührt wurden, schon deswegen wichtig sind und doch auch die gedrängteste Form zulassen; welche zum Bearbeiten geeignet, weil wirklich gehaltvoll sind.

Diese kleine Bissigkeit ist natürlich nur pro domo geschrieben und hat die politischen Grenzen des Sanct Stephansreiches strengstens zu respectieren.

Die űrtrateule (*Syrnium uralense*, Pall.)

Von Ed. CzŃnk.

Von jeher war mir das Geschlecht der Eulen lieb. Nicht als wenn ich in denselben den Lieblingsvogel der Athene respectirt hätte, sondern weil mir ihr Leben und Treiben, welches ja meist der Schleier der Nacht deckt, und weil das Beobachten mir durch ihre Lebensweise erschwert wurde, gefiel. Waren es nun Tag- oder Ohreneulen, oder das sonderbare Geschlechter der Nachtkäuze, sie waren mir gleich interessant und benützte ich jede Gelegenheit, um ihnen näher zu treten und meine diesbezüglichen Beobachtungen zu vermehren. Selbstverständlich konnte ich bei den gewöhnlichen und häufiger auftretenden Arten auch leichter und öfter Daten sammeln

nyebben és gyakrabban gyűjthettem adatokat, azonban a már két évtizednél is hosszabb idő alatt, a melyet kedves tanulmány tárgyammak, a madarászatnak szenteltem, — sikerült a ritkább baglyainkra vonatkozólag is sok érdekes és tudnivaló dolgot elsajátítanom, s azt alkalmilag a szélesebb köröknek is tudomására hoznom.

Ezúttal szeretném azt a keveset közölni, a mit az urali-, vagy karvalybagolyra nézve gyűjtöttem.

A mi madarunkat azért nevezik uralinak, mert azt *Pallas* természetbúvár legelőször az Ural-hegységben fedezte fel.

Találták ugyan később az egész Kelet-Európában, valamint Közép-Ázsiában. Uráltól kezdve a nagy Ozeánig, de tulajdonképeni hazáját az északi öserdőben kell keresnünk. A karvalybagoly nevét alkalmasint leginkább tollazata színének, valamint a feltűnően hosszú farkának köszöni.

Az erdélyi Kárpátokban az urali bagoly csak annyiban ritka jelenség, mert a madárismerő vadászember költés idején csak ritkán akad rája, a mennyiben ebben az időben ritkán is keresi fel azokat a tájakat, a hol tartózkodik. Ősz utóján és télen lehúzódik a hegyről a völgybe s akkor olyan helyeken is reá bukkanhatni, a hol az ember legkevésbé sejtene.

Így találtam pl. két ízben a szalonkavadászat alkalmával a Rakovicza patak alacsony, fiatal fűzfáin. Köröskörül nem volt semmiféle magasabb fa található s a madár, a nélkül, hogy felrepült volna, bevárta, míg lövéstávolságba értem. Hasonlóképen leltem épen úgy késő ősszel, mint télen is, a Kálbori tölgyesben, valamint a hegy alján elterülő erdőben is. S a városnak fákkal gyéren beültetett kertjeiben is löttek már néhány urali bagolyt. Természetes, hogy a vadászok ezt a baglyot mindig nagy erdei kuviknak tartották s én magam is mindig e megjelöléssel kaptam azt.

Hogy a karvalybagoly nálunk költ, azt már BIELZ E. A. az ő «Fauna der Wirbelthiere Siebenbürgens» cz. munkájában is közli.

Fészket, tojását és fiókáit ugyan még magam nem találtam, de 1890-ben április 19-én löttem a fenyő- és bükkből vegyesen álló récei erdőségeken egy tojót, melynek erősen kifejlődött kotlási foltja volt, miből azt következtettem, hogy fészke valamely odvas fatörzsből lehetett.

1892-ben egy medvevadászat alkalmával oly

troghem gelang es mir in einer nunmehr über zwei Dezennien dauernden Zeit, welche ich meinem Lieblings-Studium — der Ornithologie — gewidmet, auch über unsere selteneren Eulen manches Interessante und Wissenswerthe anzueignen, um dasselbe gelegentlich auch weiteren Kreisen bekannt zu geben.

Diesmal möchte ich das Wenige, was ich über die Ural- oder Habichtseule gesammelt, veröffentlichen.

Den Namen Uraleule führt unser Vogel aus dem Grunde, weil ihn der Naturforscher *Pallas* zuerst im Ural entdeckte.

Wohl wurde er später beinahe in ganz Osteuropa, sowie in Mittelasien, vom Ural bis zum großen Ocean gefunden, doch dürfte seine eigentliche Heimat in den nordischen Urwäldern zu suchen sein.

Den Namen Habichtseule dürfte er hauptsächlich der Färbung seines Gefieders und dem auffallend langen Stoß zu verdanken haben.

In den siebenbürgischen Karpathen ist die Uraleule insoferne eine seltene Erscheinung, als sie der vogelkundige Jäger gelegentlich der Brutzeit nur selten antrifft, weil er um diese Zeit in jene Regionen, in welchen sie sich aufhält, nur selten sich begibt. Im Spätherbst und Winter streicht auch sie indessen vom Gebirge zu Thal und ist sie dann mitunter selbst an solchen Plätzen zu finden, wo man sie am wenigsten vermuthen würde.

So fand ich sie z. B. zweimal gelegentlich der Schnepfenjuche, auf den niederen jungen Weiden am Rakovicza-Bache. Weit und breit war kein höherer Baum zu finden und ließ mich der Vogel, ohne abzustreichen, auf Schußdistanz antommen. Ebenso fand ich sie sowohl im Spätherbst als auch im Winter in den Kálborer Eichen- und den ausgedehnten Buchenwäldungen am Fuße des Gebirges. Auch in den wenigen, mit Bäumen bepflanzten Gärten der Stadt wurde schon manche Uraleule erlegt. Selbstverständlich hielt der Schütze die Eule stets für einen großen Waldkauz und erhielt ich denselben auch stets mit dieser Bezeichnung.

Daß die Habichtseule bei uns brütet, hat schon E. A. Bielz in seiner «Fauna der Wirbelthiere Siebenbürgens» angeführt.

Nest, Eier und Junge habe ich wohl nicht gefunden, doch schoß ich am 19. April des Jahres 1890 in den Késcser Wäldungen — gemischter Tannen- und Buchenbestand — ein Weibchen, welches einen stark ausgebildeten Brutfleck hatte, woraus ich schließe, daß dasselbe in irgend einem hohlen Baumstamm seinen Horst hatte.

Im September 1892 erlegte ich gelegentlich einer

karvalybagolyt löttem, a mely meg a fiatalkori ruháztatnak nyomait viselte.

Az uráli bagoly tulajdonképen nem olyan ritka, mint sokan hiszik és hogy mégis kevésé ismerik, annak oka az életmódjában, valamint abban rejlik, hogy az ornitologiai ismeretekkel nem igen bővelkedő vadászemberek is, erdei kuviknak tartják s azért vagy le sem lövik, vagy ha elejtik is, a földön hagyják, s legfeljebb szárnyaikat vágják le.

Már majdnem húsz darab urali bagoly volt a kezemben s az igen világos színezetű példányok mellett találtam egészen feketésbarna árnyalatba átmenő példányokat is. Némelyeknél az alsó tollazatnak színezete, mely különben általán szürkésfehér tejszínű volt keskeny világosbarna szárfoltokkal. Mások ellenben oly sötétek voltak, hogy a szárfoltok bizonyos távolságból alig tűntek fel s a fátyol is ennek megfelelően, hol világosabb, hol sötétebb színezetű volt.

A eseresznyepiros szemhéjú, erősen sötétbarna nagy szem és a viaszsárga esőr pompásan tűnik elő a fátyollal körülkerített arezán. A tollazat leírását, valamint a méretek közlését mellőzöm, minthogy mindez megtalálható minden természetrajzban s csak annyit emelek ki, hogy a 80-as években egy karvalybagolyt sajátyszerű körülmények között ejtettem el.

A Berivoi patak mentén szalonkára vadászva, kutyám, néhány fiatal éger alatt, sneffet jelezett, a mely alig jelent meg a bokrok fölött, máris hirtelen, karvalysebességgel lecsapott egy nagy bagoly. A megijedt madár védelmet keresve a sűrűbe menekült, míg az uráli bagoly — mert csakhamar felismertem, hogy az, — egy vékony égertörzsön ide-oda inogva ült. Majd tovább keresve elszállt a nélkül, hogy rálöttem volna, de csakhamar letelepedett a patak mentén egy középmagasságú fűzre. A kutya elül felrepülő erdei szalonkára készakarva nem löttem, s ime a nagy bagoly rögtön nyomában volt és üldözte a szabadban tova menekvő madarat olyan kitarással és sebességgel, hogy az csak a legnagyobb nehézséggel menekülhetett a csörgő hegyi patak partján lévő gyökérszetbe. A bagoly is ugyanerre a helyre boesátkozott le és felborzolt tollazattal lesett, mint akár a macska az egérre, a megijesztett madár újabb megjelenésére; ez utóbbi azonban megérezte a veszedelmet és nem mozdult rejtekéből.

Bärenjagd eine Habichtseule, welche noch die Spuren des Jugendkleides trug.

Die Uraleule dürfte nicht so selten sein als angenommen wird und trägt an ihrem weniger Bekanntheit wohl ihre Lebensweise und der Umstand die Schuld, daß bei dem geringen ornithologischen Wissen, selbst sonst gebildete Jäger, sie mit dem Waldkauz verwechseln und daher dieselbe entweder nicht schießen, oder wenn sie sie erlegt haben, liegen lassen, oder höchstens die Schwingen abschneiden.

Wohl an zwanzig Uraleulen habe ich schon in Händen gehabt und bald sehr helle, bald bis ins Schwarzbraune gehende Spielarten gefunden. Bei einigen war das sonst im Allgemeinen düstere Grauweiß des Untergefieders, milchweiß, mit schmalen hellbraunen Schaftflecken gezeichnet.

Andere waren wieder so dunkel, daß diese Schaftflecken auf eine gewisse Entfernung kaum sich hervorhoben. Auch der Schleier war dementsprechend bald heller, bald dunkler gefärbt.

Prächtig hebt sich das tief dunkelbraune, große Auge mit kirschrothem Augenlid und der wachs-gelbe Schnabel, aus dem vom Schleier umrahmten Gesicht. Von einer Beschreibung des Gefieders und der Maafangabe stehe ich ab, da dies alles in jeder Naturgeschichte zu finden ist und möchte nur hervorheben, daß ich in den achtziger Jahren eine Habichtseule unter eigenthümlichen Umständen erlegte.

Am Berivoi-Bache auf Waldschneppen jagend, zog mein Hund unter einigen Jungerlen einen Langschnabel an. Kaum war derselbe über dem Gestrüpp erschienen, als plötzlich eine große Eule, mit habichtartiger Schnelligkeit, auf die Schnepfe stieß. Der geängstigte Vogel stürzte Schutz suchend in das Dickicht, während die Uraleule — eine solche hatte ich alsbald erkannt — auf einem dünnen Erlentämmchen hin- und herschwankend fußte. Weiter suchend strich vor mir die Eule ab, ohne daß ich auf dieselbe einen Schuß abgeben konnte, bännte jedoch wieder längs dem Bache auf einer mittelgroßen Weide. Absichtlich schoß ich nun nicht auf die vor dem Hunde aufstehende Waldschnepfe und siehe — der große Kauz war sofort hinter ihr und verfolgte den in das Freie streichenden Vogel mit solcher Ausdauer und Schnelligkeit, daß derselbe sich nur mit knapper Noth zwischen das Wurzelwerk, knapp am rauschenden Gebirgsbach, flüchten konnte. Die Eule hatte sich auch auf jener Stelle niedergelassen und lauerte nun mit gestäubtem Gefieder, wie die Katze auf die Maus, auf das neuerliche Erscheinen der geängstigten Schnepfe, diese jedoch mochte die Gefahr ahnen und rührte sich nicht in ihrem Versteck.

Hogy a «kegyetlen játék»-nak véget vessek, az urali baglyot, mely az üldözési vágytól elkapatva, közeledésemet észre sem vette, közvetlen közelségből lelöttem. Igen sötét színezetű him volt, melynek még volt amnyi ereje, a mikor a földről fölvettem, hogy a tollas lábának tühegyes karmait mélyen a kezembe vágja. Erősen vérző kezemet csak akkor eresztette el, a mikor balkezemmel bordáit erősen összenyomva, megfojtottam. Hogy az ily karmokkal megragadott zsákmány nem szabadul ki többé, az magától értetődik. S igen természetes, hogy egy ilyen ragadozó madár táplálék dolgában nem csak egerekre, mókusokra és kisebb madarakra szorítkozik, hanem, mint az «éj királya», a tüzes-szemű uhu, ő is nyulra, császármadárra, fogolyra, szalonkára és egyéb nagyobb szárnyas vadra is vadász.

Azt hiszem, hogy egyszer már az urali bagoly hangját is hallottam, mert egy erdővágásban, a melyen sötétben át kellett haladnom, olyan sajátosságos, üvöltő s közbe-közbe mekkegő hangot hallottam, mint a milyent különben egyetlen egy baglyunknál sem észleltem s másnap ugyanabban az erdőségben le is löttem egy karvalybagolyt.

Fiatalkorától nevelve, fogságban nem figyeltem meg, ellenben egy szárnyazott példányt 1892. évi november havától 1893. évi január haváig tartottam. A madár magaviselete szerfelett vad volt, s eleinte, midőn erős lőrkesztyűtől védett kézzel simogatni próbáltam, dühöngve rontott kezemnek. Legtöbbször hátára vetette magát s görcsösen kapkodott lábával ideoda. Később megjuhászodott ugyan valamenynyire, azonban mindig rendkívül félnék maradt, esőrével szüntelenül kattogatott, tollazatát felborzolta s ülökéjén kalitkájának legszélső sarkába siklott.

Leginkább varjakkal, esókákkal, szarkákkal és magam nyúzta madarak hulláival etettem. Itt-ott juttattam neki egy eleven patkányt is. Lett légyen a táplálék dög, vagy élő, baglyom hirtelen iramodással rohant reá, mozdulatlanul, tollazatát felborzolván, karmai között tartotta, hogy az evést csak akkor kezdje meg, mikor már azt hitte, hogy senki sem figyeli. Legtöbbször úgy tett, hogy miután a madarat hosszabb ideig lábával fogva tartotta, egy ugrással félre és pedig az ülövesszőre szökött. Hangját fogságának egész ideje alatt soha sem hallottam, valamint azt sem láttam, hogy a neki

Um dem «grausamen Spiel» ein Ende zu machen, schoß ich die mein Herannahen im Verfolgungseifer nicht bemerkende Urakule aus nächster Nähe. Es war ein sehr dunkles Männchen, welches beim Aufnehmen vom Boden noch so viel Kraft hatte mir die langen, nadelspitzen Nägel der besiderten Fänge, tief in die Hand zu schlagen. Erst nachdem ich durch kräftiges Drücken mit der linken Hand auf die Rippen sie erstickte, ließ sie von der stark blutenden Hand ab. Daß einem solchen Fange, die einmal erfaßte Beute nicht mehr entgeht, ist selbstverständlich. Ebenso selbstverständlich ist, daß ein so starker Raubvogel seine Nahrung nicht blos auf Mäuse, Eichhörnchen und kleine Vögel beschränken dürfte, sondern gleich dem «König der Nacht», dem «feueräugigen» Uhu, auch Hasen, Hase- und Rebhühner, Waldschnepfen und sonstiges größeres gefiedertes Wild jagen und schlagen wird.

Den Ruf der Urakule glaube ich vernommen zu haben, wenigstens hörte ich einmal auf einem Holzschlag, welchen ich in der Dunkelheit passirte, so eigenthümliche, heulende und mitunter ziegenähnlich meckernde Laute, wie ich sie sonst von keiner Eule vernommen, und schoß am nächsten Tag genau in jenem Waldtheil einen Habichtskauz.

Jung aufgezogene Urakulen habe ich in der Gefangenschaft nicht beobachtet, dagegen hielt ich selbst eine geflügelte vom November 1892 bis Januar 1893. Der Vogel benahm sich äußerst wild und sprang anfangs, wenn ich ihn mit der mit einem dicken Lederhandschuh bewehrten Hand zu streicheln versuchte, wüthend gegen dieselbe. Meist warf er sich auf den Rücken und griff krampfhaft mit den Fängen um sich. Später beruhigte er sich zwar etwas, war aber stets außerordentlich scheu, knappte fortwährend mit dem Schnabel, sträubte das Gefieder und rutschte auf seiner Stange bis in die äußerste Ecke seines Käfigs.

Ich fütterte den Vogel meist mit Krähen, Dohlen, Elstern und den Kadavern der von mir ausgebalgten Vögel. Hier und da konnte ich ihm auch eine lebende Ratte zukommen lassen. War das Futter nun todt oder lebend, meine Eule fürzte sich mit jähem Sprung auf dasselbe und hielt es nun regungslos mit geblähtem Gefieder zwischen den Fängen, um mit dem Fressen erst zu beginnen, wenn sie sich unbeachtet glaubte. Meist sprang sie, nachdem sie den Vogel längere Zeit in den Fängen gehalten, mit einem Ruck von demselben fort und auf die Stange. Einen Laut hörte ich während der ganzen Zeit ihrer Gefangenschaft nicht, ebenso fand ich das

nyújtott vizet érintette volna. Kísérletképen egyszer társul hozzáadtam egy erdei bagolyt. Délután még mind a kettő teljesen közönyösen ült a kalitkában, az erdei bagoly a kalitkafenék egyik sarkán, míg az urali bagoly az ülőke veszőn ült. Midőn reggelre madaraimnak ismét utána néztem, a szegény erdei bagoly szét volt tépve és félig fölfalva.

Hogy a karvalybagoly prédáját milyen bizossággal ragadja meg, azt a nagy, harapós patkányokon láttam. Egy szökéssel az ülőkéjéről lent fermett a kalitka alján s egy-két ugrás után lábával az eszeveszetten elé és hátra nyargaló rágcsálót úgy esipte el, hogy az többé nem is mozdulhatott s annálkevésbé védekezhetett volna. Lábának éles és hosszú karmai egészen átjárták a testet s a patkányt annyira összeszorították, hogy az szőrös labdának látszott. A kalitkában ide-oda röpdöső madarat nem üldözte, és csak ha lecsendesedett, vetette magát rája, hogy azt egy sohasem tévesztő kapással ragadja meg.

Hogy látorságát és erejét próbára tegyem, egyszer megkoplaltattam és ezután egy maeszkát eresztettem hozzá. Nappal nem mert kikötni a sarokba húzódott, szikrázó szemekkel ülő prűszkölő ezimussal, de midőn beesteledett, hallottam, hogy a kalitkában nagy zajongás van. Másnap kíváncsian néztem be az istállóba, a hol a lécekből összerótt láda volt s melyben már számos szárnyas rablót fogva tartottam. Meglepetésem igen nagy volt, mikor a baglyot az ülőkén, a maeszkát a sarokban látszólag nagy egyvetértésben láttam. De nemsokára másról győződtem meg, mert — a mikor a maeszkát a kalitkából kivettem, — észrevettem, hogy vérzik s alig bír mozogni is. Hátán és vékonyaiban mély sebek tátongtak s úgy látszott, hogy meg van bénítva. Szemügyre vettem ezután a madarat. Fejét mélyen visszahúzta és közönyösen ült felborzolt tollazattal az ülőkéjén s sem nem mozdult, sem a nyújtott eledelhez nem kapott. A második éjszaka után kiműlva találtam a kalitka fenekén. Megnyúzása alkalmával számtalan karmolási és harapási sebre akadtam, a melyek következtében végre neki is el kellett pusztulnia. E szerint tehát e két éjjeli állat között igen heves harcra kellett lefolynia, a melynek áldozatul esett mind a kettő, mert hosszabb sorvadás után csakugyan elpusztult a maeska is. A kitömött madár, egy erősen kifejlődött tojó, melynek szárnyesontja egy esonóvá forradt össze, a beregszászi állami reáliskola gyűjteményében van.

ihl gereichte Wasser unberührt. Versuchsweise hatte ich ihr einen lebenden Waldkauz zum Gesellschafter gegeben. Am Nachmittage saßen noch beide, der Waldkauz in einer Ecke am Boden, die Uraleule auf der Stange, scheinbar theilnahmslos im Käfig. Als ich am Morgen wieder nach meinen Gefangenen sah, war der arme Kauz zerrissen und — halb gefressen.

Wie sicher die Habichtseule ihr Opfer faßt, habe ich an großen, bissigen Ratten gesehen. Mit einem Satz war sie von der Stange am Boden des Käfigs und hatte den wie toll herumrennenden Nagel nach einigen Sprüngen mit beiden Fängen so gepackt, daß derselbe sich nicht mehr rühren geschweige denn vertheidigen konnte. Die scharfen, langen Krallen der Fänge waren durch den Körper durch und durch gedrungen und die Ratte war so zusammengedrückt, daß sie wie ein haariger Ballen ausah. Vögel, welche im Käfig hin- und herfliegen, verfolgte sie nicht und stürzte sich erst, wenn diese ruhig waren, auf dieselben, um sie mit nie fehlendem Griff zu erfassen.

Um ihren Muth und ihre Stärke zu erproben, ließ ich sie einjt hungern und setzte dann eine Katze in den Käfig.

Am Tage wagte sie sich nicht an den in einer Ecke mit funkelnden Augen sitzenden, fauchenden Hinz, doch als es dunkel wurde, hörte ich es im Käfig rumoren. Neugierig begab ich mich am andern Morgen in den Stall, in welchem sich der Lattenverschlag befand, in welchem ich schon manchen gefiederten Räuber hielt. Mein Stammen war groß, als ich die Eule auf der Stange, die Katze in der Ecke in scheinbarer Eintracht fand. Doch bald sollte ich eine andere Ueberzeugung gewinnen, denn während ich «Hinz» aus dem Käfig nahm, bemerkte ich, daß derselbe blutete und sich kaum bewegen konnte. Am Rücken und in den Weichtheilen hatte er tiefe Stichwunden und schien kreuzlahm zu sein. Nun betrachtete ich auch den Vogel näher. Den Kopf tief eingezogen, saß er theilnahmslos mit geblähtem Gefieder auf seiner Stange und rührte sich weder, noch nahm er das dargereichte Futter an. Nach der zweiten Nacht fand ich ihn verendet am Boden des Käfigs. Beim Abbalgen fand ich unzählige Stich- und Bißwunden vor, welchen er schließlich erliegen mußte. Es muß ein heißer Kampf zwischen den beiden Nachtthieren stattgefunden haben, welchem — da auch die Katze nach längerem Siechthum verendete — beide zum Opfer fielen.

Der ausgestopfte Vogel — ein starkes Weibchen — welchem der Flügelknochen ganz zu einem Knoten verheilt war, befindet sich in der Sammlung der Beregszászer Staats-Realschule.

S ezzel el is mondtam mindazt, (sajnos, hogy keveset), a mit eddig az urali bagolyról közvetlen megfigyelés után tudtam, s azzal az óhajjal végzem be, hogy vajha sikerülne nekem e madárnak az eddig még ismeretlen költési viszonyairól is szükséges adatokat gyűjtenem, hogy azokat is épen e helyen tehessem közzé.

Und somit hätte ich denn all' das — leider Wenige — was ich bisher über die Uralenke weiß und beobachtet, gesagt und schließe mit dem Wunsch, daß es mir gelingen möge, auch über das bisher so wenig oder gar nicht bekannte Familienleben derselben, die so nöthigen Daten sammeln und an dieser Stelle veröffentlichen zu können.

Nidologia et Oologia.

Közli: ERTL GUSZTÁV. — Mitgetth. von Gustav Ertl.

↔ 1. Totanus (Tringoides) hypoleucus L.

Billegető czankó. — Fluss-Uferläufer.

Két fészket találtam; egyiket május 12-én a Gombás község határában fekvő fenyőházaikincstári erdőbirtokon keresztül folyó Lubochnanka nevű patak kaviesos partján egy kis gödörben 500 m. tengerszin fölötti magasságban; a másikat Dovallo község határában május hó 20-án a Bella folyó egyik zátonyán 680 m. magasságban kaviesok között kis gödörben.

A gödör vagy fészkekmélyedés, kevés viz által összehordott apróbb forgácsokkal és gazzal volt kirakva és körülkerítve. A fészkek átmérője az elsőnél 9, a másikonál 8·5, mélysége 3·6, illetve 3·5 cm. volt. A fészkek alj mindegyiknél 4 db körte alakú, halavány rozsdasárga alapon, alul hamuszínű, ezek fölött vörösbarna s legfelül feketebarna foltokkal tarkított tojásból állott, s ezek méretei a következők:

Zwei Nester habe ich im Liptauer Comitat gefunden, und zwar eines am 12. Mai, in dem in der Gombáser Gemarkung gelegenen Fenyőházaer ärarischen Forstbesitz, auf dem schottigeren Ufer des Lubochnanka-Baches, in einer Höhe von 500 m über dem Meere, das zweite am 20. Mai auf einer in der Dovalloer Gemarkung befindlichen Schotterbank des Bella-Flusses, in einer Höhe von 680 m zwischen Schotter in einer Vertiefung. Das Nest bestand in beiden Fällen aus einer schwachen Vertiefung, und war mit sehr wenig, vom Wasser gebrachten Holzsplitter und Unkraut ausgelegt und umgeben, und hatte bei dem ersteren einen Durchmesser von 9 cm, bei dem zweiten von 8·5, und eine Tiefe von 3·6 respective 3·5 cm. Das Gelege bestand in beiden Fällen aus je vier Stück birnförmigen, blaß-rothgelben, mit aschgrauen Unter-, röthlich-braunen Mittel- und schwarzbraunen Oberflecken gezeichneten Eiern, deren Maße folgende sind:

Szám Zahl	A tojás — Des Eiß				A tojaslejt Der Eißhale
	hosszúsági Längs-	harántos Quer-	köb tartalma Eubinhalt	súly Gewicht	súly Gewicht
	átmérője — Durchmesser		cm ³	gr.	gr.
	mm.				
1	34·9	26	11·40	11·60	0·58
2	35·1	26·1	11·60	11·80	0·60
3	35·0	26	11·61	11·83	0·60
4	35·8	26	11·50	11·76	0·59
1a	37·3	24·8	10·32	10·46	0·56
2a	36·0	25·3	10·71	10·87	0·56
3a	37·0	25·5	11·27	11·43	0·59
4a	37·0	25·5	11·23	11·38	0·58